

Archeologen ontdekken restanten van eerste Groningse fierljepstok

Frank von Hebel

ONDERDENDAM Archeologen hebben in Onderdendam de restanten van een ‘kletsie’ ontdekt, een polsstok-speer uit de Middeleeuwen die ook werd gebruikt om te fierljeppen. „Het eerste exemplaar dat in Groningen is gevonden”, zegt archeoloog André Pleszynski.

Archeologisch adviesbureau MUG doet onderzoek op landgoed Oudebosch waarvan de schuur in november vorig jaar door brand werd verwoest. „Voorafgaand aan de herbouw vindt er archeologisch onderzoek plaats”, legt Pleszynski uit. „We hebben al van alles gevonden.”

‘Eerste Groninger kletsie’

Zoals de kletsie. „In het verleden zijn er een stuk of acht gevonden, maar die lagen allemaal in Friese bodem. Dit is de eerste Groninger kletsie.” Soldaten gebruikten deze speer ook om zich al fierljeppend over het slagveld te bewegen. Het restant dat in de bodem van Oudebosch lag, zat aan de onderkant van de speer die in sloten werd gestoken. „Dit maakte het ook mogelijk de speer in de bodem te verankeren om de kletsie als wapen tegen de cavalerie in te zetten.”

Het Fries Museum besteedde medio vorig jaar aandacht aan het wapen tijdens de tentoonstelling *Vrijheid, Vetes, Vagevuur: de middeleeuwen in het Noorden*. In een artikel wordt beschreven hoe het wapen werd gebruikt tijdens de Slag bij Laaxum in 1498, die het einde van de Friese vrijheid inluidde. Een kapitein die het Friese leger zag naderen, verwonderde zich over de lange pieken van de tegenstander.

Opmerkelijke vondsten

Pleszynski: „Maar dit is niet de enige vondst die we hebben gedaan. We vonden op de plek waar de schuur stond een oude gracht uit de zestiende eeuw. Die hoorde bij een boerderij, de voorganger van Oudebosch.”

In de gracht bij het landgoed deden ze nog een opmerkelijke ontdekking. „We vonden oud scheepshout, dat waarschijnlijk als walbeschoeiing is gebruikt. Het gaat om een lang stuk, ongeveer acht meter. Het eikenhout is nog puntgaaf.”

De kletsie ligt inmiddels in het depot van het adviesbureau. „Binnenkort halen we het hout eruit om nader te onderzoeken.”